Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

Кафедра **Організації театральної справи імені І. Д. Безгіна**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____ Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ
« 31 » 08 2026 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки

спеціальність В6 – Перформативні мистецтва

спеціалізація В6.01 – Сценічне мистецтво

освітня програма Продюсерство в сценічному мистецтві

Київ – 2026

Розробники:
Васильєв Сергій Сергійович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна.

Викладачі:
Васильєв Сергій Сергійович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна.

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
Організації театральної справи імені І. Д. Безгіна

Протокол від 27.08.2026 № 9
Завідувач кафедри _____ *Олексій БЕЗГІН*
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми «Продюсерство в сценічному мистецтві».
Доцент,
заслужений працівник культури України _____ *Василь БІЛАН*
(підпис)

28.08.2026

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

© КНУТКІТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	
Курс	1	1
Семестр	I	I
Кількість кредитів	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	26	6
	Семінарські	
	6	2
	Практичні	
	Індивідуальні	
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	88	112
Вид підсумкового контролю	Екзамен	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти «Продюсерство в сценічному мистецтві» за спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво спеціальності В6 Перформативні мистецтва галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Навчальна дисципліна є обов'язковою.

Предмет навчальної дисципліни – педагогічний процес у вищій школі та втілення педагогічної майстерності у ньому.

Міждисциплінарні зв'язки: «Методика викладання фахових дисциплін», «Виробнича (асистентська) практика».

Мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами основ педагогіки вищої школи і формування у студентів таких загальних компетентностей (ЗК) і спеціальних (фахових) компетентностей (СК):

ЗК01. Здатність вільно спілкуватися українською мовою усно і письмово з питань професійної дослідницької та / або інноваційної діяльності, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію зі складних тем;

ЗК05. Здатність до саморозвитку, підтримки власного фізичного і психічного здоров'я та сприяння іншим у такій підтримці, ефективного керування часом та інформацією, сприяння конструктивній співпраці та вирішенню конфліктів в колективі, зокрема в інклюзивному та підтримуючому контексті, участі у суспільному житті, здобуття освітніх / професійних кваліфікацій 8 рівня НРК;

ЗК07. Здатність діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні проблем, критично мислити, діяти у співпраці, планувати та керувати дослідницькими та / або інноваційними проєктами у сфері професійної діяльності, які мають культурну, соціальну чи фінансову цінність;

ЗК08. Здатність жити і здійснювати професійну дослідницьку та / або інноваційну діяльність у мультикультурному та мультилінгвальному середовищі на основі розуміння та поваги до того, як ідеї та сенси творчо виражаються та передаються в різних культурах і через низку мистецтв та інших культурних форм, розвивати і застосовувати власні ідеї у професійній дослідницькій та / або інноваційній діяльності з відчуттям свого місця або ролі в суспільстві у різний спосіб та в різних контекстах;

СК06. Здатність оперувати сучасними інформаційними й цифровими технологіями в процесі проєктування та реалізації художньої ідеї, осмислення творчого результату, популяризації українського й зарубіжного сценічного мистецтва;

СК07. Здатність презентувати власний творчий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології;

СК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності);

СК09. Здатність до педагогічної діяльності у сфері вищої освіти мистецького спрямування, викладання фахових дисциплін;

СК10. Здатність розробляти, адаптувати та впроваджувати сучасні педагогічні й мистецькі методики та освітні технології;

СК13. Здатність застосовувати знання про структуру особистості, індивідуальні відмінності та взаємодію особистості із соціальним середовищем у професійній, педагогічній і творчо-організаційній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення з педагогікою як наукою, категоріями та поняттями педагогіки, історією становлення педагогіки, провідними педагогічними теоріями, педагогікою вищої школи і її завданнями;
- ознайомлення з основами, суттю і структурою педагогічної майстерності, педагогічними здібностями, культурою і творчістю;
- формування уявлень щодо закономірностей, принципів, методів навчання, форм організації освітнього процесу і педагогічних технологій.

Очікувані результати навчання за навчальною дисципліною. Згідно з вимогами ОПП «Продюсерство в сценічному мистецтві» студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі **програмні результати навчання (ПРН)**:

ПРН09. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, ресурсних, комунікаційних, правових та етичних аспектів;

ПРН11. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері перформативних мистецтв державною та іноземною мовами усно і письмово;

ПРН12. Викладати спеціальні (фахові) дисципліни у закладах вищої освіти, планувати їх та розробляти відповідне навчально-методичне забезпечення;

ПРН13. Використовувати можливості сучасних інформаційних і цифрових технологій в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату, популяризації українського й зарубіжного сценічного мистецтва;

ПРН14. Застосовувати знання основних теорій розвитку особистості, психічних процесів та індивідуальних особливостей людини у професійній, педагогічній та творчо-організаційній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- основні поняття педагогіки, історію розвитку педагогічної думки, специфіку педагогіки вищої школи;
- суть і структуру педагогічних майстерності, здібностей і культури;
- основи дидактики, закономірності, принципи, методи навчання;
- форми організації освітнього процесу, педагогічні технології;

вміти:

- доречно використовувати терміни та категорії педагогіки;
- аналізувати педагогічний процес з урахуванням історії розвитку педагогіки і її досягнень;
- виявляти значення і роль педагогічних майстерності, здібностей і культури у педагогічному процесі;
- аналізувати педагогічний процес з урахуванням його закономірностей та принципів;
- визначати методи навчання, форми організації освітнього процесу та педагогічні технології, а також отримати досвід творчого застосування зазначених вище знань та умінь.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 курс / I семестр														
Тема 1. Категорії та поняття педагогіки. Педагогіка вищої школи як наука	20	4	1				15	20	1					19
Тема 2. Історія педагогіки	20	4	1				15	20	1	1				18
Тема 3. Педагогічні майстерність, здібності, культура і творчість	20	4	1				15	20	1					19
Тема 4. Основи дидактики	20	4	1				15	20	1					19
Тема 5. Форми організації освітнього процесу	20	6	1				13	20	1					19
Тема 6. Педагогічні технології	20	4	1				15	20	1	1				18
УСЬОГО	*120*	*26*	*6*				*88*	*120*	*6*	*2*				*112*

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Категорії та поняття педагогіки. Педагогіка вищої школи як наука.

Роль навчання й освіти у сучасному інформаційному суспільстві. Втілення педагогічної майстерності у педагогічному процесі вищої школи. Застосування навичок педагогічного спілкування у професійній діяльності й житті.

Педагогіка як наука і практична діяльність. Об'єкт, предмет, функції педагогіки. Категорії та поняття педагогіки. Виховання. Навчання. Розвиток. Формування. Освіта. Компетентність. Результати навчання. Знання. Уміння. Навички. Педагогічний вплив. Педагогічне відношення. Педагогічна взаємодія. Педагогічний процес. Рівні вищої освіти. Специфіка мистецької освіти.

Система педагогічних наук. Міждисциплінарні зв'язки педагогіки. Сучасні педагогічні течії. Педагогіка вищої школи як наука та її завдання.

Семінар 1. Категорії та поняття педагогіки. Педагогіка вищої школи як наука.

Основні поняття / ключові слова: педагогіка, педагогіка вищої школи, виховання, навчання, розвиток, освіта, компетентність, результати навчання, знання, уміння, педагогічна взаємодія, педагогічний процес, вища освіта, мистецька освіта.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

Кисельова О. І., Коломієць Л. В., Шевцов А. Г. Якість вищої освіти: організація навчання та вимірювання знань. Одеса : Бондаренко М. О., 2017. 244 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2025 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2026. 276 с.

Підготовка докторів мистецтва: атестаційні новації мистецької освіти в Україні / О. І. Безгін та ін. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2024. 225 с.

Васильєв С. С. Освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва у дзеркалі доповідей про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства (2022–2024). *Вісник науки та освіти*. 2026. № 2 (44). С. 1638–1653.

Васильєв С. С. Питання інтернаціоналізації вищої мистецької освіти України в діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері культури на сучасному етапі. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. № 5 (11). С. 243–256.

Васильєв С. С. Особливості діяльності вітчизняного закладу вищої мистецької освіти на сучасному етапі. *Гуманітарний корпус*. 2020. Вип. 35 (том 1). С. 29–33.

Васильєв С. С. Міжнародна діяльність як складова стратегії розвитку вітчизняного закладу вищої мистецької освіти на сучасному етапі. *Актуальні проблеми культурології*. 2020. Вип. 20. С. 113–119.

Тема 2. Історія педагогіки.

Зародження педагогічної практики і педагогічної думки. Виховання у первісному суспільстві. Виховання і навчання в Месопотамії, Давньому Єгипті, Давній Індії, Давньому та середньовічному Китаї, Давній Греції, Давньому Римі та Візантії.

Становлення і розвиток педагогіки. Виховання, навчання та педагогічна думка в Західній Європі в епоху Середньовіччя. Виникнення університетів. Виховання, навчання й педагогічна думка в епоху Відродження. Освітня діяльність колегіумів єзуїтів. Розвиток освіти в Західній Європі у XVII – XVIII ст. Педагогічні ідеї Яна Амоса Коменського. Педагогічна думка Жан-Жака Руссо. Педагогіка в Західній Європі у XIX ст. Внесок Йоганна Фрідріха Гербарта у становлення педагогіки як науки. Педагогічні ідеї та діяльність Фрідріха Адольфа Вільгельма Дістервега. Освіта і педагогічна думка в США у XVIII – XIX ст. Зарубіжна освіта і педагогіка кінця XIX – першої половини XX ст. Провідні представники реформаторської педагогіки. Досвід втілення ідей реформаторської педагогіки в освіті.

Історія педагогіки України. Виховання, навчання і педагогічна думка в Київській Русі. Розвиток освіти в Україні в XV – XVIII ст. Братські школи. Освітня діяльність Києво-Могилянської академії. Система освіти Російської Імперії і заклади освіти в Україні у XIX ст. Педагогічна діяльність і педагогічні ідеї Костянтина Ушинського. Освіта і педагогіка в Україні у XX ст. Радянські реформи освіти. Педагогічні ідеї та педагогічна діяльність Антона Макаренка. Розвиток вищої школи і мистецької освіти в Україні у XX ст.

Провідні напрямки розвитку освіти і педагогіки у другій половині XX ст. Болонський процес, Європейський простір вищої освіти і Україна.

Семінар 2. Історія педагогіки.

Основні поняття / ключові слова: педагогічна практика, педагогічна думка, історія педагогіки, університет, колегіум, Ян Амос Коменський, Києво-Могилянська академія, Йоганн Фрідріх Гербарт, реформаторська педагогіка, вища школа в Україні, Європейський простір вищої освіти.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Педагогіка вищої школи / О. І. Федоренко та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

Скільський Д. М. Історія зарубіжної педагогіки. Київ : Смолоскип, 2011. 374 с.

Васянович Г. П. Педагогічна етика. Київ : Академвидав, 2011. 248 с.

Лавріненко О. А. Історія педагогічної майстерності. Київ : СПД Богданова А. М., 2009. 328 с.

Федчишин Н. О. Дидактична система Йоганна Фрідріха Гербарта та її вплив на розвиток вітчизняної освіти. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 193 с.

Скільський Д. М. Історія української педагогіки. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2022. 340 с.

Хижняк З. І., Маньківський В. К. Історія Києво-Могилянської академії. Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 181 с.

Волков С. М. Інституалізовані соціокультурні системи: регіональна специфіка та динаміка. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2010. 248 с.

Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. 100 років / упоряд. і ред. І. Д. Безгін. Київ : ВВП «Компас», 2004. 312 с.

Васильєв С. С. Міжнародна діяльність вітчизняного закладу вищої театральної та кіноосвіти напередодні пандемії COVID-19. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 3 (45). С. 1928–1944.

Васильєв С. С. Інтернаціоналізація вітчизняного закладу вищої театральної та кіноосвіти напередодні пандемії COVID-19: сприятливі фактори та обмеження. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 4 (34). С. 1077–1091.

Васильєв С. С. Офіційний вебсайт як засіб презентації міжнародної діяльності українського закладу вищої мистецької освіти напередодні пандемії COVID-19. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 5 (23). С. 783–798.

Європейський простір вищої освіти: параметри якості та експертизи / за ред. С. О. Сисоєвої. Київ, 2020. 152 с.

Васильєв С. С. Питання інтернаціоналізації вищої освіти України у Стратегічному плані діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року. *Наукові перспективи*. 2026. № 3 (69). С. 115–129.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 4 «Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2020 році. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 4 (56). С. 933–948.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 5 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2020 році. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 4 (46). С. 2496–2514.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 4 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2021 році. *Успіхи і досягнення у науці*. 2026. № 4 (26). С. 1026–1044.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 5 «Наука, що стимулює соціально-економічний розвиток держави» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2021 році. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 4 (46). С. 3049–3073.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 4 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2022 році. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 5 (47). С. 2898–2917.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 5 «Наука, що стимулює соціально-економічний розвиток держави» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2022 році. *Перспективи та інновації науки*. 2026. № 5 (63). С. 500–519.

Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 4 «Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2023 році. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 5 (47). С. 2779–2799.

Тема 3. Педагогічні майстерність, здібності, культура і творчість.

Поняття «професіоналізм», «майстерність», «творчість». Загальні вимоги до носіїв професії типу «людина – людина». Суть педагогічної майстерності. Її роль у педагогічному процесі. Різні варіанти визначення структури педагогічної майстерності. Об'єктивне і суб'єктивне у педагогічній майстерності. Її складові:

педагогічна спрямованість, професійні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка. Соціологічні виміри педагогічної майстерності.

Поняття «здібності». Загальні та спеціальні здібності. Їхня структура. Рівні здібностей. Теоретичні та практичні здібності. Термінальні та інструментальні здібності. Їх роль у педагогічній практиці. Плани відповідності психологічних характеристик людини діяльності педагога: загальна схильність і придатність; готовність до педагогічної діяльності; залучення особи у педагогічне спілкування. Варіанти визначення структури педагогічних здібностей. Гностичні, проективні конструктивні, комунікативні, організаційні, креативні (творчі) здібності. Вплив психологічних установок і здібностей на формування педагогічних стратегій і тактик викладачів, орієнтованих на «розвиток» або «результат».

Поняття «культура», «педагогічна культура». Форми педагогічної культури. Ціннісний, діяльнісний і особистісний підходи до педагогічної культури. Структура педагогічної культури. Гуманістична педагогічна позиція. Психолого-педагогічні якості. Знання педагога. Культура професійної поведінки. Творче мислення. Рівні сформованості педагогічної культури.

Педагогічна творчість. Її характеристики та умови. Інновації у педагогіці. Рівні творчості у діяльності педагога. Фактори творчої самореалізації педагога. Самосвідомість педагога. Дослідницька культура педагога. Види педагогічних досліджень. Якості та здібності педагога-дослідника.

Семінар 3. Педагогічні майстерність, здібності, культура і творчість.

Основні поняття / ключові слова: педагогічна майстерність, педагогічні здібності, педагогічна культура, педагогічна творчість, інновації у педагогіці, дослідницька культура педагога, структура.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Євтюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

Педагогіка вищої школи / О. І. Федоренко та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

Чепіль М. М., Дудник Н. З. Педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

Васянович Г. П. Педагогічна етика. Київ : Академвидав, 2011. 248 с.

Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.

Педагогічна майстерність. Хрестоматія / за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 462 с.

Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. Київ : Академія, 2006. 256 с.

Тема 4. Основи дидактики.

Дидактика як галузь педагогіки. Її об'єкт, предмет і завдання. Роль дидактики у становленні педагогічної майстерності, її взаємозв'язок із практикою. Базові поняття дидактики. Особливості дидактики вищої школи.

Суть, структура, рушійні сили навчання. Компоненти процесу навчання. Зміст освіти і його складові. Класифікація навчальних цілей в пізнавальній, діяльнісній і ціннісно-мотиваційній сферах. Основні варіанти побудови процесу навчання. Закономірності навчання. Принципи навчання. Правила навчання. Особливості навчання у вищій школі.

Методи навчання. Прийоми навчання. Класифікація методів навчання. Методи навчання за характером пізнавальної діяльності. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю навчально-пізнавальної діяльності. Алгоритм вибору оптимального методу навчання.

Форми організації навчання. Класифікація форм організації навчання. Фронтальна, групова та індивідуальна форми організації навчання. Вибір форми організації навчання.

Організаційні системи навчання. Індивідуальна (індивідуально-групова) організаційна система навчання. Класно-урочна організаційна система навчання та її історичний розвиток. Дальтон-план (лабораторний план), бригадно-лабораторний метод і метод проєктів як організаційні системи навчання. Лекційно-семінарська організаційна система навчання й її історичний розвиток.

Семінар 4. Основи дидактики.

Основні поняття / ключові слова: дидактика, процес навчання, зміст освіти, навчальні цілі, закономірності навчання, принципи навчання, правила навчання, методи навчання, прийоми навчання, форми організації навчання, організаційні системи навчання, класифікація.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

Педагогіка вищої школи / О. І. Федоренко та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.

Кисельова О. І., Коломієць Л. В., Шевцов А. Г. Якість вищої освіти: організація навчання та вимірювання знань. Одеса : Бондаренко М. О., 2017. 244 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

Чепіль М. М., Дудник Н. З. Педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

Тема 5. Форми організації освітнього процесу.

Освітній процес у закладі вищої освіти. Форми здобуття освіти. Форми організації освітнього процесу і види навчальних занять. Практична підготовка осіб, які навчаються.

Лекція як провідна форма організації освітнього процесу у вищій школі. Переваги і недоліки лекції. Ситуації, коли лекція є незамінною. Базові вимоги до лекції. Види лекцій. Лекція-інформація, вступна лекція, оглядова лекція, проблемна лекція, новітні (нетрадиційні) лекційні форми.

Практичні заняття у вищій школі. Їх форми, мета, структура. Вимоги до практичних занять. Семінар як форма організації освітнього процесу. Види

семінарів. Просемінар, семінар, спецсемінар. Групова форма організації семінару. Колективні форми організації семінару: круглий стіл, дискусія. Оцінка семінару. Лабораторні заняття. Індивідуальні заняття, консультації.

Самостійна робота студентів і її форми. Індивідуальна і групова самостійна робота. Методичні та психологічні аспекти самостійної роботи. Індивідуалізація та активізація самостійної роботи у вищій школі, напрямки її вдосконалення.

Форми і функції педагогічного контролю у вищій школі. Оцінка та її бальна форма. Її переваги та недоліки. Роль оціночної культури педагога. Об'єктивність і справедливість в оцінці. Напрямки збільшення об'єктивності контролю. Рейтинг. Тестування. Організаційні принципи педагогічного контролю.

Виховна робота у вищій школі. Процес виховання, його мета і завдання. Закономірності та принципи виховання. Зміст виховання та основні напрями виховання студентів. Методи виховання. Форми виховної роботи у вищій школі. Діяльність куратора академічної групи.

Семінар 5. Форми організації освітнього процесу.

Основні поняття / ключові слова: вища школа, освітній процес, форми організації освітнього процесу, навчальні заняття, практична підготовка, лекція, практичні заняття, семінар, лабораторні заняття, індивідуальні заняття, консультація, самостійна робота, педагогічний контроль, виховна робота.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

Педагогіка вищої школи / О. І. Федоренко та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.

Кисельова О. І., Коломієць Л. В., Шевцов А. Г. Якість вищої освіти: організація навчання та вимірювання знань. Одеса : Бондаренко М. О., 2017. 244 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : затверджено Вченою радою КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого 30.12.2025. *КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого*. URL: https://knutkt.edu.ua/wp-content/uploads/2026/03/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu_2025.pdf

Тема 6. Педагогічні технології.

Поняття «педагогічна технологія». Рівні використання педагогічних технологій у практиці навчання. Структурні складові педагогічної технології. Особливості розробки педагогічних технологій. Класифікація педагогічних технологій за різними параметрами.

Технологія модульного навчання. Поняття «навчальний модуль». Форма модуля. Принципи модульного навчання. Особливості структурування змісту навчального курсу. Особливості організації контролю й можливості рейтингової

системи контролю. Переваги модульного навчання. Особливості впровадження модульного навчання в Україні.

Актуальні педагогічні технології. Інтенсифікація навчання та проблемне навчання. Активні методи навчання. Ділові ігри. Евристичне навчання. Знаково-контекстне навчання. Розвиваюче навчання. Інформаційні технології навчання. Дистанційне навчання.

Семінар 6. Педагогічні технології.

Основні поняття / ключові слова: педагогічна технологія, рівень використання педагогічної технології, структура, класифікація, технологія модульного навчання, навчальний модуль, принципи модульного навчання, актуальні педагогічні технології.

Рекомендована література:

Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

Кисельова О. І., Коломієць Л. В., Шевцов А. Г. Якість вищої освіти: організація навчання та вимірювання знань. Одеса : Бондаренко М. О., 2017. 244 с.

Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

Стрельніков В. Ю., Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

Чепіль М. М., Дудник Н. З. Педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. Київ : Академія, 2006. 256 с.

5. Методи навчання

У вивченні та викладанні навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» застосовується комплекс методів навчання (словесні, наочні та практичні; опанування знаннями, формування умінь і навичок, застосування знань, умінь і навичок; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові (евристичні), дослідницькі (творчі); індукції, дедукції, аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, конкретизації, виділення головного тощо), зокрема розповідь, лекція-інформація, проблемна лекція, бесіда, семінар, дискусія, консультація, самостійна робота.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Макс. к-ть балів
1	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Категорії та поняття педагогіки. Педагогіка вищої школи як наука», підготовка доповіді	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії	10

	(повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування, бесіди: - Навчання й освіта в сучасному інформаційному суспільстві - Категорії та поняття педагогіки - Рівні вищої освіти - Мистецька освіта і її специфіка - Педагогіка як наука, її предмет і функції - Міждисциплінарні зв'язки педагогіки - Система педагогічних наук - Педагогіка вищої школи як наука	(обговоренні), усна відповідь, участь у бесіді	
2	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Історія педагогіки», підготовка доповіді (повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування: - Виховання і навчання в Месопотамії - Виховання і навчання в Давньому Єгипті - Виховання і навчання в Давній Індії - Виховання і навчання в Давньому і середньовічному Китаї - Виховання і навчання в Давній Греції - Виховання і навчання в Давньому Римі - Виховання і навчання у Візантії - Виховання, навчання і педагогічна думка в Західній Європі в епоху Середньовіччя - Університети в Західній Європі, їх виникнення, становлення, розвиток і функціонування - Виховання, навчання і педагогічна думка в Західній Європі в епоху Відродження - Освітня діяльність колегіумів єзуїтів - Розвиток освіти і педагогіка в Західній Європі у XVII – XVIII ст. - Педагогічні ідеї Яна Амоса Коменського - Педагогічна думка Жан-Жака Руссо - Педагогіка в Західній Європі у XIX ст. - Педагогічні ідеї Йоганна Фрідріха Гербарта - Педагогічні ідеї Фрідріха Адольфа Вільгельма Дістервега - Освіта і педагогічна думка в США у XVIII – XIX ст. - Зарубіжна освіта і педагогіка кінця XIX – першої половини XX ст. - Провідні представники реформаторської педагогіки - Виховання, навчання і педагогічна думка в Київській Русі - Розвиток освіти в Україні в XV – XVIII ст. - Освітня діяльність братських шкіл - Освітня діяльність Києво-Могилянської академії - Заклади освіти в Україні у XIX ст. - Педагогічні ідеї Костянтина Ушинського - Освіта і педагогіка в Україні у XX ст. - Радянські реформи освіти - Розвиток вищої школи в Україні у XX ст. - Розвиток мистецької освіти в Україні у XX ст.	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії (обговоренні), усна відповідь	10

	- Провідні напрямки розвитку освіти і педагогіки у другій половині XX ст. - Болонський процес і Україна		
3	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Педагогічні майстерність, здібності, культура і творчість», підготовка доповіді (повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування, бесіди: - Педагогічна майстерність - Структура педагогічної майстерності - Педагогічні здібності - Роль термінальних та інструментальних здібностей для педагога - Педагогічна культура та її форми - Структура педагогічної культури - Педагогічна творчість і її умови - Інновації у педагогіці та рівні творчості - Фактори творчої самореалізації та самосвідомість педагога - Дослідницька культура педагога - Якості та здібності педагога-дослідника	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії (обговоренні), усна відповідь, участь у бесіді	10
4	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Основи дидактики», підготовка доповіді (повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування, бесіди: - Дидактика як галузь педагогіки - Дидактика вищої школи - Закономірності навчання - Принципи навчання - Правила навчання - Класифікація методів навчання - Методи організації навчання - Методи стимулювання та мотивації навчання - Методи контролю та самоконтролю навчання - Класифікація форм організації навчання - Індивідуальна організаційна система навчання - Класно-урочна організаційна система навчання та її історичний розвиток - Дальтон-план як організаційна система навчання - Бригадно-лабораторний метод як організаційна система навчання - Метод проєктів як організаційна система навчання - Лекційно-семінарська організаційна система навчання та її історичний розвиток	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії (обговоренні), усна відповідь, участь у бесіді	10
5	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Форми організації освітнього процесу», підготовка доповіді (повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування, бесіди: - Освітній процес у закладі вищої освіти - Переваги і недоліки лекції - Класифікація видів лекцій	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії (обговоренні), усна відповідь, участь у бесіді	10

	- Особливості лекції прес-конференції - Особливості лекції удвох - Особливості лекції-візуалізації - Семінарські заняття у вищій школі - Практичні заняття у вищій школі - Самостійна робота студентів - Форми і функції контролю - Виховна робота у вищій школі		
6	Опрацювання інформаційного обсягу навчальної дисципліни за темою «Педагогічні технології», підготовка доповіді (повідомлення) на семінарі, до участі у дискусії (обговоренні) на семінарі, усного опитування: - Класифікація педагогічних технологій - Модульна побудова змісту навчальної дисципліни і рейтинговий контроль - Інтенсифікація навчання і проблемне навчання - Активне навчання - Ділова гра як форма активного навчання - Ігрові технології навчання - Евристичні технології навчання - Технології знаково-контекстного навчання - Технології розвиваючого навчання - Інформаційні технології навчання - Технології дистанційного навчання	Виступ із доповіддю (повідомленням), участь у дискусії (обговоренні), усна відповідь	10

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерій оцінювання	Кількість балів
Усна відповідь за темою під час опитування	1 – 2
Участь у бесіді за темою	1 – 2
Виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	1 – 4
Участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	1 – 3

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль: усне опитування (фронтальне та індивідуальне), бесіда, заслуховування доповідей (повідомлень), дискусія (обговорення), перевірка самостійної роботи.

Критерії оцінювання при поточному контролі

Критерій оцінювання	Кількість балів
Повна правильна усна відповідь за темою під час опитування	2
Неповна правильна усна відповідь за темою під час опитування	1
Активна участь у бесіді за темою	2
Участь у бесіді за темою	1
Творчий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	4
Розгорнутий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	3

Короткий виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	2
Неповний виступ із доповіддю (повідомленням) за темою на семінарі	1
Творча участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	3
Активна участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	2
Участь у дискусії (обговоренні) за темою на семінарі	1

Підсумковий (семестровий) контроль: екзамен.

Перелік питань при підсумковому оцінюванні (екзаменаційних питань) укладають питання щодо інформаційного обсягу навчальної дисципліни, відповіді на які демонструють оволодіння її програмою, зокрема:

- Дайте визначення поняттям «навчання», «уміння», «освіта», «педагогічний процес».
- Дайте визначення поняттям «виховання», «знання», «розвиток», «педагогічна взаємодія».
- Дайте визначення поняттям «компетентність», «інтегральна компетентність», «загальні компетентності», «спеціальні (фахові, предметні) компетентності», «результати навчання».
- Охарактеризуйте рівні вищої освіти та специфіку мистецької освіти.
- Визначте об'єкт, предмет і функції педагогіки як науки, охарактеризуйте специфіку педагогіки вищої школи і її завдання.
- Охарактеризуйте педагогічні ідеї Яна Амоса Коменського та їх вплив на розвиток педагогіки як науки.
- Опишіть освітню діяльність Києво-Могилянської академії у XVIII ст.
- Охарактеризуйте внесок Йоганна Фрідріха Гербарта у становлення педагогіки як науки.
- Назвіть провідних представників реформаторської педагогіки кінця XIX – першої половини XX ст. і опишіть втілення ідей реформаторської педагогіки в освіті.
- Охарактеризуйте розвиток вищої школи в Україні у XX ст.
- Розкрийте суть і структуру педагогічної майстерності.
- Дайте визначення поняттю «педагогічні здібності» і розкрийте структуру педагогічних здібностей.
- Дайте визначення поняттю «педагогічна культура» і розгляньте структуру педагогічної культури.
- Визначте, у чому полягають педагогічна творчість та інновації у педагогіці, та розкрийте суть і значення дослідницької культури педагога.
- Дайте визначення поняттю «дидактика» і охарактеризуйте об'єкт, предмет і завдання дидактики.
- Охарактеризуйте суть, структуру, рушійні сили і компоненти процесу навчання.
- Охарактеризуйте зміст освіти і його складові та наведіть класифікацію навчальних цілей в пізнавальній, діяльнісній і ціннісно-мотиваційній сферах.
- Що таке закономірності навчання? Назвіть і охарактеризуйте закономірності навчання.

- Що таке принципи і правила навчання? Назвіть і охарактеризуйте принципи навчання у вищій школі.

- Дайте визначення поняттям «метод навчання», «прийом навчання» і розгляньте варіанти класифікації методів навчання.

- Охарактеризуйте методи навчання за характером пізнавальної діяльності.

- Охарактеризуйте методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

- Охарактеризуйте методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

- Охарактеризуйте методи контролю і самоконтролю навчально-пізнавальної діяльності.

- Дайте визначення поняттю «форма організації навчання» і розгляньте варіанти класифікації форм організації навчання.

- Охарактеризуйте фронтальну, групову й індивідуальну форми організації навчання.

- Опишіть алгоритм вибору оптимального методу навчання і визначте, що необхідно враховувати при виборі форми організації навчання.

- Дайте визначення поняттю «організаційна система навчання» і назвіть провідні організаційні системи навчання.

- Охарактеризуйте лекційно-семінарську організаційну систему навчання та її історичний розвиток.

- Охарактеризуйте лекцію як форму організації освітнього процесу, назвіть її види і визначте її переваги і недоліки.

- Опишіть традиційні та новітні (нетрадиційні) види лекцій, які використовують в освітньому процесі.

- Охарактеризуйте форму, мету і структуру практичних занять і визначте вимоги до практичних занять.

- Охарактеризуйте семінар як форму організації освітнього процесу і назвіть види семінарів.

- Визначте місце та роль індивідуальних занять в організації освітнього процесу, специфіку індивідуальних занять у мистецькій освіті.

- Опишіть форми самостійної роботи у вищій школі та шляхи її вдосконалення.

- Визначте форми педагогічного контролю у вищій школі, його функції та принципи.

- Охарактеризуйте процес виховання у вищій школі та назвіть основні напрями виховання студентів.

- Охарактеризуйте форми виховної роботи у вищій школі та діяльність куратора академічної групи.

- Дайте визначення поняттю «педагогічна технологія», наведіть класифікацію педагогічних технологій та опишіть рівні їх використання.

- Опишіть технологію модульного навчання та принципи модульного навчання.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Правильні розгорнуті відповіді на екзаменаційні питання, високий (творчий) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	35 – 40
Правильні відповіді на екзаменаційні питання, що містять неточності, достатньо високий рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	32 – 34
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять несуттєві помилки (незначну кількість помилок), достатній (продуктивний) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	28 – 31
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять помилки (значну кількість недоліків), середній (репродуктивний) рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	25 – 27
Відповіді на екзаменаційні питання, що містять значну кількість помилок, мінімально достатній рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	22 – 24
Фрагментарні (неповні) відповіді на екзаменаційні питання, що містять помилки, відсутні відповіді на частину екзаменаційних питань, низький рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	13 – 21
Фрагментарні відповіді на екзаменаційні питання, що містять значну кількість помилок, відсутні відповіді на більшість екзаменаційних питань, дуже низький рівень оволодіння програмою навчальної дисципліни	1 – 12

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль і самостійна робота						Екзамен	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	40	100
10	10	10	10	10	10		

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Значення оцінки**	**Рівень компетентності**
90 – 100	**A**	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	**B**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	**C**	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	**D**	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	

35 – 59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

1. Васильєв С. С. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Київ, 2026. 29 с.

2. Васильєв С. С. Освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва у дзеркалі доповідей про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства (2022–2024). *Вісник науки та освіти*. 2026. № 2 (44). С. 1638–1653.

3. Васильєв С. С. Міжнародна діяльність вітчизняного закладу вищої театральної та кіноосвіти напередодні пандемії COVID-19. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 3 (45). С. 1928–1944.

4. Васильєв С. С. Питання інтернаціоналізації вищої освіти України у Стратегічному плані діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року. *Наукові перспективи*. 2026. № 3 (69). С. 115–129.

5. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 4 «Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2020 році. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 4 (56). С. 933–948.

6. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 5 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2020 році. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 4 (46). С. 2496–2514.

7. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 4 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2021 році. *Успіхи і досягнення у науці*. 2026. № 4 (26). С. 1026–1044.

8. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 5 «Наука, що стимулює соціально-економічний розвиток держави» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2021 році. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 4 (46). С. 3049–3073.

9. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за пріоритетами 4 і 6 Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2022 році. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 5 (47). С. 2898–2917.

10. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 5 «Наука, що стимулює соціально-економічний розвиток держави» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2022 році. *Перспективи та інновації науки*. 2026. № 5 (63). С. 500–519.

11. Васильєв С. С. Втілення цілей і завдань за Пріоритетом 4 «Якісна вища освіта та розвиток освіти дорослих» Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року щодо інтернаціоналізації вищої освіти у 2023 році. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 5 (47). С. 2779–2799.

12. Васильєв С. С. Інтернаціоналізація вітчизняного закладу вищої театральної та кіноосвіти напередодні пандемії COVID-19: сприятливі фактори та обмеження. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 4 (34). С. 1077–1091.

13. Васильєв С. С. Офіційний вебсайт як засіб презентації міжнародної діяльності українського закладу вищої мистецької освіти напередодні пандемії COVID-19. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 5 (23). С. 783–798.

14. Васильєв С. С. Питання інтернаціоналізації вищої мистецької освіти України в діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері культури на сучасному етапі. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. № 5 (11). С. 243–256.

15. Васильєв С. С. Особливості діяльності вітчизняного закладу вищої мистецької освіти на сучасному етапі. *Гуманітарний корпус*. 2020. Вип. 35 (том 1). С. 29–33.

16. Васильєв С. С. Міжнародна діяльність як складова стратегії розвитку вітчизняного закладу вищої мистецької освіти на сучасному етапі. *Актуальні проблеми культурології*. 2020. Вип. 20. С. 113–119.

17. Васянович Г. П. Педагогічна етика. Київ : Академвидав, 2011. 248 с.

18. Волков С. М. Інституалізовані соціокультурні системи: регіональна специфіка та динаміка. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2010. 248 с.

19. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

20. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.

21. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. Київ : Академія, 2006. 256 с.

22. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Дніпропетровськ : Акцент, 2014. 416 с.

23. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2025 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2026. 276 с.

24. Європейський простір вищої освіти: параметри якості та експертизи / за ред. С. О. Сисоєвої. Київ, 2020. 152 с.

25. Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи. Харків, 2021. 264 с.

26. Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. 100 років / упоряд. і ред. І. Д. Безгін. Київ : ВВП «Компас», 2004. 312 с.

27. Кисельова О. І., Коломієць Л. В., Шевцов А. Г. Якість вищої освіти: організація навчання та вимірювання знань. Одеса : Бондаренко М. О., 2017. 244 с.

28. Лавріненко О. А. Історія педагогічної майстерності. Київ : СПД Богданова А. М., 2009. 328 с.

29. Педагогіка вищої школи / О. І. Федоренко та ін. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 240 с.

30. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.

31. Педагогічна майстерність. Хрестоматія / за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 462 с.

32. Підготовка докторів мистецтва: атестаційні новації мистецької освіти в Україні / О. І. Безгін та ін. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2024. 225 с.

33. Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : затверджено Вченою радою КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого 30.12.2025. *КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого*. URL: https://knutkt.edu.ua/wp-content/uploads/2026/03/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu_2025.pdf

34. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

35. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

36. Скільський Д. М. Історія зарубіжної педагогіки. Київ : Смолоскип, 2011. 374 с.

37. Скільський Д. М. Історія української педагогіки. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2022. 340 с.

38. Стрельніков В. Ю., Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

39. Федчишин Н. О. Дидактична система Йоганна Фрідріха Гербарта та її вплив на розвиток вітчизняної освіти. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 193 с.

40. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2014. 456 с.

41. Хижняк З. І., Маньківський В. К. Історія Києво-Могилянської академії. Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 181 с.

42. Чепіль М. М., Дудник Н. З. Педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

10. Інформаційні ресурси

Інформаційно-методична база самостійної роботи студентів: система дистанційного навчання (освітня платформа Moodle). *КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого*. URL: https://moodle.knutkt.edu.ua